RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Warszawa, 27 lipca 2021 roku

Sprawa: Odpowiedź na oświadczenie
Znak sprawy: PT1.054.12.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do oświadczenia złożonego przez senatorów Krzysztofa Kwiatkowskiego, Wadima Tyszkiewicza i Ryszarda Bobera podczas 26. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 czerwca 2021 r. uprzejmie informuję:

Od 1 lipca 2020 r. zgodnie z tzw. nową matrycą stawek VAT[1] obniżoną 8% stawką VAT opodatkowane są nawozy i środki ochrony roślin zwykle przeznaczone do wykorzystania w produkcji rolnej (bez względu na CN)[2], a także ziemia ogrodnicza (bez względu na CN)[3].

Koncepcja nowej matrycy stawek VAT jest oparta na identyfikowaniu towarów i usług na potrzeby opodatkowania VAT według odpowiednich klasyfikacji (dla towarów jest to zasadniczo Nomenklatura scalona CN) oraz na założeniu opodatkowania jedną stawką VAT całych (w miarę możliwości) działów towarowych CN w odniesieniu do towarów, co w połączeniu z zupełnie inną budową i systematyką używanej wcześniej Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) oraz CN spowodowało, że zmiana stawek na niektóre towary – podwyższenie stawki dla danego towaru lub obniżenie dla innego – była nieuniknionym efektem przyjętych przy konstruowaniu nowej matrycy VAT założeń. Powyższe było wskazywane również w uzasadnieniu do projektu ustawy wprowadzającej nową matrycę stawek VAT.
Innym przyjętym przy konstruowaniu nowej matrycy stawek VAT założeniem było utrzymanie w zasadniczo niezmienionym zakresie stawki VAT w wysokości 8% m. in. na towary i usługi zwykle wykorzystywane w produkcji rolniczej (zwierzęta gospodarskie, nasiona, nawozy i środki ochrony roślin, sznurek do maszyn rolniczych).

[1] Wprowadzona ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1751, z późn. zm.)
[2] Poz. 10 załącznika nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.) – dalej: „ustawa o VAT”
[3] Poz. 12 załącznika nr 3 do ustawy o VAT

Dlatego też od 23 czerwca 2021 r.[4] przywrócono możliwość stosowania stawki 8% dla takich towarów jak: środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz niektóre rodzaje podłoży do upraw[5], czyli towarów wykorzystywanych w produkcji rolnej objętych stawką obniżoną jeszcze przed wprowadzeniem nowej matrycy VAT, tj. do końca czerwca 2020 r.

Podkreślić jednak należy, że preparaty mikrobiologiczne sklasyfikowane na potrzeby obowiązujących przed 1 lipca 2020 r. przepisów dotyczących stawek VAT, odwołujących się w tym zakresie do PKWiU (2008), do pozycji PKWiU (2008) 21.10.60.0 *Gruczoły i pozostałe narządy; ich ekstrakty oraz pozostałe substancje pochodzenia ludzkiego lub zwierzęcego, gdzie indziej niesklasyfikowane* do końca czerwca 2020 r. były objęte stawką podstawową (23%). Tą stawką są również takie preparaty objęte od 1 lipca 2020 r., chyba że stanowią one (spełniają warunki) nawozów, środków ochrony roślin czy też produktów związanych z uprawą roślin wymienionych we wskazanym rozporządzeniu z 17 czerwca 2021 r., czyli spełniają warunki do stosowania stawki 8%.

Wbrew zatem pojawiającym się w przestrzeni publicznej sygnałom, nowe przepisy w zakresie stawek VAT nie wprowadziły podwyżki stawki tego podatku dla preparatów mikrobiologicznych wykorzystywanych w produkcji rolnej. Nie są więc uzasadnione wyrażane opinie o negatywnych zmianach zasad opodatkowania środków do produkcji rolnej.

Odnosząc się do możliwości obniżenia stawki VAT na preparaty mikrobiologiczne należy przede wszystkim wskazać, że podatki są źródłem finansowania sfery publicznej, w tym również – w obecnej sytuacji – wielu obszarów, które ucierpiały w wyniku wystąpienia pandemii COVID-19. Decyzje co do generalnej rezygnacji z części wpływów podatkowych, których istotną część stanowi podatek VAT, powinny być zatem podejmowane z wielką ostrożnością i przy właściwym rozpoznaniu możliwości i potrzeb, tak, by nie ograniczały możliwości dotarcia finansowania tam, gdzie jest to najbardziej potrzebne.

W tym kontekście należy również zauważyć, że od 16 lipca 2022 r. będą stosowane przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009[6]. W związku z tym dokonana zostanie weryfikacja zakresu stosowania stawek obniżonych w odniesieniu do środków wykorzystywanych w produkcji rolnej w oparciu o założenia i cele przyjęte w Europejskim Zielonym Ładzie[7], w szczególności dla nowych kategorii produktów nawozowych uregulowanych w ww. rozporządzeniu unijnym 2019/1009. Weryfikacja będzie dotyczyła zasadności oraz możliwości dalszego stosowania preferencyjnych stawek VAT dla tego rodzaju produktów. Taka weryfikacja jest również prowadzona w ramach toczących się na forum Rady

[4] Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. poz. 1111)

[5] Inne niż wymienione w poz. 12 załącznika nr 3 do ustawy o VAT (tj. niebędące ziemią ogrodniczą), z wyłączeniem podłoży mineralnych

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003

[7] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

UE prac w zakresie reformy stawek VAT[8], której celem jest m.in. zaktualizowanie zasad dotyczących unijnego systemu stawek VAT, w tym dostosowanie do realiów i wyzwań współczesnego świata, przy jednoczesnym uwzględnieniu polityki klimatycznej UE.
Podjęte w tym obszarze na poziomie unijnym decyzje będą podstawą do ewentualnych koniecznych działań legislacyjnych w prawodawstwie krajowym.

Odnosząc się do planowanych zmian w obszarze instrumentów fiskalnych w związku Europejskim Zielonym Ładem uprzejmie informuję, w połowie lipca 2021 r. Komisja Europejska planuje przedstawić projekt zmiany dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (ETD). Zmiana dyrektywy energetycznej stanowi integralną część strategii Europejskiego Zielonego Ładu oraz pakietu „Fit for 55", które koncentrują się na kwestiach środowiskowych i klimatycznych, zmierzających do realizacji jednego z głównych celów UE, jakim jest redukcja emisji gazów cieplarnianych. Z wstępnych informacji przedstawionych przez KE wynika, że zmiany dyrektywy ETD będą najprawdopodobniej obejmować ograniczenie ilości zwolnień i obniżek podatku akcyzowego dla wyrobów energetycznych (tj. eliminacja wsparcia dla paliw kopalnych). W praktyce może to również oznaczać rezygnację z preferencji w sektorze rolnictwa. Ewentualne zwolnienia z akcyzy nie będą mogły być bowiem niższe niż proponowane przez KE minimalne poziomy opodatkowania wyrobów energetycznych i energii elektrycznej wykorzystywanych w danym celu (np. w pracach rolniczych).

Odnosząc się natomiast do kwestii wspierania rolnictwa ekologicznego na gruncie innych podatków uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 13e ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym[9], rady gmin mogą wprowadzać, w drodze uchwały, inne zwolnienia i ulgi przedmiotowe niż określone w tej ustawie, z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej. Istnieje więc już instrument fiskalny, za pomocą którego możliwe jest wprowadzenie na terenie danej gminy zwolnienia bądź ulgi w podatku rolnym, wspierających rozwój gospodarstw ekologicznych.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

Jan Sarnowski

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

[8] Wniosek Komisji Europejskie z 2018 r. w sprawie dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej COM(2018)20 final.
[9] Dz. U. z 2020 r. poz. 333